

DOMSTOLENS DOM (Fjerde Afdeling)

12. juni 2008*

I sag C-458/06,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 234 EF, indgivet af Regeringsrätten (Sverige) ved afgørelse af 9. november 2006, indgået til Domstolen den 16. november 2006, i sagen:

Skatteverket

mod

Gourmet Classic Ltd,

har

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, K. Lenaerts, og dommerne R. Silva de Lapuerta (refererende dommer), E. Juhász, J. Malenovský og T. von Danwitz,

* Processprog: svensk.

generaladvokat: Y. Bot
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

— den belgiske regering ved A. Hubert, som befuldmægtiget

— den portugisiske regering ved L.I. Fernandes og Â. Seiça Neves, som befuldmægtigede

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved W. Mölls og K. Simonsson, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 3. april 2008,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 20, første led, i Rådets direktiv 92/83/EØF af 19. oktober 1992 om harmonisering af punktafgiftsstrukturen for alkohol og alkoholholdige drikkevarer (EFT L 316, s. 21).

- 2 Anmodningen er indgivet i forbindelse med en sag anlagt ved Regeringsrätten af Skatteverket (den svenske skatteforvaltning) med henblik på at opnå bekræftelse af Skatterättsnämndens (skatteretsnævnet) forhåndsbesked vedrørende afgiftsreglerne for alkohol i vin til madlavning.

Retsforskrifter

Fællesskabsbestemmelser

- 3 Artikel 20 i direktiv 92/83 bestemmer:

I - 4220

»I dette direktiv forstås ved »ethanol«

— alle varer med et virkeligt alkoholindhold på over 1,2% vol., som henhører under KN-kode 2207 og 2208, selv når disse varer indgår i en vare, der henhører under et andet KN-kapitel

[...]«

4 Direktivets artikel 27, stk. 1, litra f), bestemmer:

»Medlemsstaterne fritager produkter, der er omfattet af dette direktiv, for den harmoniserede punktafgift på betingelser, som de fastsætter for at sikre en korrekt og ukompliceret anvendelse af sådanne fritagelser og for at hindre svig, unddragelse eller misbrug, når de

[...]

f) direkte eller som ingrediens i halvfabrikata anvendes til fremstilling af levnedsmidler, også fyldte, forudsat at alkoholindholdet i det enkelte tilfælde ikke overstiger 8,5 liter ren alkohol pr. 100 kg produkt for så vidt angår chokolade og 5 liter ren alkohol pr. 100 kg produkt for så vidt angår andre produkter.«

Nationale bestemmelser

- 5 I Sverige er beskatningen af alkohol og forskellige slags alkoholprodukter reguleret i loven (1994:1564) om afgifter på alkohol (lagen (1994:1564) om alkoholskatt (SFS 1994, nr. 1564), herefter »LAS«).
- 6 I henhold til lovens § 1, stk. 1, skal der betales alkoholafgift af øl, vin og andre gærede drikkevarer, mellemklasseprodukter og ethanol, som produceres i Sverige, indføres eller modtages fra en anden medlemsstat i Den Europæiske Union, eller som indføres fra et tredjeland.
- 7 Ifølge § 6 i LAS skal der betales skat for ethanol på varer, der henhører under KN-kode 2207 og 2208, og som har et alkoholindhold på over 1,2% vol., uanset om disse er iblandet i en vare, der henhører under et andet KN-kapitel.
- 8 Ifølge § 7, stk. 1, nr. 5, i LAS skal der ikke betales afgift af varer, som direkte indgår i levnedsmidler eller i ingredienser i halvfabrikata, som anvendes til fremstilling af levnedsmidler — også fyldte — forudsat at alkoholindholdet i det enkelte tilfælde ikke overstiger 8,5 liter ren alkohol pr. 100 kg for så vidt angår chokolade og 5 liter ren alkohol pr. 100 kg af andre produkter.

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

- 9 Gourmet Classic Ltd (herefter »Gourmet«) ønsker at markedsføre vin til madlavning i Sverige, og anmodede derfor Skatterättsnämnden om en forhåndsbesked med henblik på at få oplyst, hvilken afgiftsordning selskabet er underlagt.
- 10 Til støtte for anmodningen gjorde Gourmet gældende, at vin til madlavning er omfattet af undtagelsen i artikel 27, stk. 1, litra f), i direktiv 92/83 og § 7, stk. 1, nr. 5, i LAS.
- 11 I forbindelse med denne anmodning angav Skatteverket, at vin til madlavning pålægges punktafgift, men at den kan fritages for afgiften i henhold til § 7, stk. 1, nr. 5, i LAS.
- 12 I sin forhåndsbesked fastslog Skatterättsnämnden, at selv om vin til madlavning i princippet pålægges punktafgift, fritages den som et levnedsmiddel for afgiften i medfør af artikel 27, stk. 1, litra f), i direktiv 92/83.
- 13 Præsidenten for Skatterättsnämnden var imidlertid af en anden opfattelse, idet han ikke mente, at vin til madlavning er omfattet af LAS's anvendelsesområde.
- 14 Skatteverket indbragte Skatterättsnämndens forhåndsbesked for Regeringsrätten med henblik på stadfæstelse heraf.

- 15 Regeringsrätten bemærkede herved, at hovedsagen har den særegenhed, at Skatteverket kan iværksætte appel ved Regeringsrätten af Skatterättsnämndens forhåndsbesked med det formål at få fastlagt retspraksis på afgiftsområdet, uanset om dette sker med henblik på dens stadfæstelse, og uanset, at ingen af de omhandlede parter har anfægtet forhåndsbeskeden.
- 16 I hovedsagen fastslog Regeringsrätten, at det — med henblik på behandlingen af Skatteverkets påstand — må afgøres, om vin til madlavning indeholder ethanol som omfattet af artikel 20, første led, i direktiv 92/83.
- 17 På denne baggrund har Regeringsrätten besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal alkohol i vin til madlavning tariferes som ethanol som omfattet af artikel 20, første led, i [...] direktiv 92/83 [...]?»

Om Domstolens kompetence

- 18 Henset til den sammenhæng, i hvilken Regeringsrätten har stillet det præjudicielle spørgsmål, er det nødvendigt at fremhæve og præcisere visse principper for Domstolens beføjelser i henhold til artikel 234 EF.
- 19 Det følger af artikel 234, stk. 2 og 3, EF, at når der rejses et spørgsmål om fortolkningen af EF-traktaten eller af afledte retsakter udstedt af Fællesskabets institutioner ved en ret i en af medlemsstaterne, er denne ret, når det drejer sig om en national

ret, hvis afgørelser ifølge de nationale retsregler ikke kan appelleres, forpligtet til at anmode Domstolen om at afgøre spørgsmålet, hvis retten skønner, at en afgørelse af dette spørgsmål er nødvendig, før den afsiger dom (jf. dom af 8.11.1990, sag C-231/89, Gmurzynska-Bscher, Sml. I, s. 4003, præmis 17, og af 9.2.1995, sag C-412/93, Leclerc-Siplec, Sml. I, s. 179, præmis 9).

- 20 Formålet med artikel 234 EF er at forebygge forskelle i fortolkningen af den fællesskabsret, som de nationale retter skal anvende, og den tilstræber i alle tilfælde at sikre, at denne ret får samme virkning i alle medlemsstaterne (jf. i denne retning dom af 16.1.1974, sag 166/73, Rheinmühlen-Düsseldorf, Sml. s. 33, præmis 2).
- 21 Ifølge fast retspraksis er proceduren efter artikel 234 EF et middel til samarbejde mellem Domstolen og de nationale retter (jf. dom af 18.10.1990, forenede sager C-297/88 og C-197/89, Dzodzi, Sml. I, s. 3763, præmis 33, af 12.3.1998, sag C-314/96, Djabali, Sml. I, s. 1149, præmis 17, og af 5.2.2004, sag C-380/01, Schneider, Sml. I, s. 1389, præmis 20).
- 22 Inden for rammerne af dette samarbejde tilkommer det den nationale ret — der alene har direkte kendskab til de faktiske omstændigheder i hovedsagen, og som har ansvaret for den retsafgørelse, som skal træffes — på grundlag af de særlige omstændigheder i sagen at vurdere, såvel om en præjudiciel afgørelse er nødvendig for, at den kan afsige dom, som relevansen af de spørgsmål, den forelægger Domstolen (jf. dom af 16.7.1992, sag C-83/91, Meilicke, Sml. I, s. 4871, præmis 23, Leclerc-Siplecdommen, præmis 10, og dom af 18.3.2004, sag C-314/01, Siemens og ARGE Telekom, Sml. I, s. 2549, præmis 34).
- 23 Forpligtelsespligten i henhold til artikel 234, stk. 3, EF udgør først og fremmest et led i samarbejdet mellem de nationale retter, der skal anvende fællesskabsretten, og Domstolen, og den skal sikre, at fællesskabsretten anvendes korrekt og fortolkes ensartet i alle medlemsstaterne. Denne forpligtelse har navnlig til formål at forhindre, at der i en medlemsstat udvikler sig en national retspraksis, som ikke er i overensstemmelse med fællesskabsretten (jf. dom af 4.11.1997, sag C-337/95, Parfums Christian

Dior, Sml. I, s. 6013, præmis 25, af 22.2.2001, sag C-393/98, Gomes Valente, Sml. I, s. 1327, præmis 17, af 4.6.2002, sag C-99/00, Lyckeskog, Sml. I, s. 4839, præmis 14, og af 15.9.2005, sag C-495/03, Intermodal Transports, Sml. I, s. 8151, præmis 29 og 38).

- 24 Når de af den nationale ret stillede spørgsmål vedrører fortolkningen af en bestemmelse i fællesskabsretten, er Domstolen derfor principielt forpligtet til at træffe afgørelse herom (jf. Meilicke-dommen, præmis 24, og Leclerc-Siplec-dommen, præmis 11, samt dom af 18.11.1999, sag C-200/98, X og Y, Sml. I, s. 8261, præmis 19).
- 25 Domstolen har imidlertid fastslået, at den i særlige tilfælde med henblik på at efterprøve sin egen kompetence er beføjet til at undersøge de omstændigheder, hvorunder den nationale domstol har forelagt sagen. Domstolen afslår således at træffe afgørelse vedrørende et præjudicielt spørgsmål fra en national ret, når det klart fremgår, at den ønskede fortolkning af fællesskabsretten savner enhver forbindelse med realiteten i hovedsagen eller dennes genstand, når problemet er af hypotetisk karakter, eller når Domstolen ikke råder over de faktiske og retlige oplysninger, som er nødvendige for, at den kan foretage en saglig korrekt besvarelse af de stillede spørgsmål (jf. dom af 16.12.1981, sag 244/80, Foglia, Sml. s. 3045, præmis 21, af 13.3.2001, sag C-379/98, PreussenElektra, Sml. I, s. 2099, præmis 39, og af 22.1.2002, sag C-390/99, Canal Satélite Digital, Sml. I, s. 607, præmis 19, samt Schneider-dommen, præmis 22).
- 26 Den samarbejdsånd, der må herske ved udførelsen af de opgaver, artikel 234 EF pålægger henholdsvis de nationale domstole og EF-Domstolen, indebærer en pligt for Domstolen til at respektere de nationale domstoles eneansvarsområde, men indebærer samtidig, at de nationale domstole ved brugen af de muligheder, som artikel 234 giver, tager hensyn til den opgave, som Domstolen alene varetager på området, som er at bidrage til justitsforvaltningen i medlemsstaterne, men ikke at udøve responderende virksomhed vedrørende generelle eller hypotetiske spørgsmål (jf. Foglia-dommen, præmis 18 og 20, og Meilicke-dommen, præmis 25).

- 27 Hvad angår hovedsagen har Domstolen allerede fastslået, at formålet med den appel, der er indbragt for Regeringsrätten, er at efterprøve lovligheden af en forhåndsbesked, som, når den er blevet endelig, er bindende for skattemyndigheden og danner grundlag for afgiftsansættelsen, hvis og i det omfang den, der har anmodet om forhåndsbeskeden, gennemfører den disposition, anmodningen angår. Regeringsrätten må herefter antages at udøve en judicial funktion (jf. X og Y-dommen, præmis 17).
- 28 Den omstændighed, at Skatteverket har gjort gældende, at Skatterättsnämndens forhåndsbesked skal stadfæstes, bevirker ikke, at hovedsagen ikke har judicial karakter.
- 29 Den forelæggende ret har i den omhandlede sag desuden forelagt Domstolen et fortolkningsspørgsmål vedrørende en fællesskabsretlig bestemmelse, nemlig artikel 20, første led, i direktiv 92/83, og den er af den opfattelse, at en præjudicial afgørelse herom er nødvendig med henblik på at efterprøve lovligheden af Skatterättsnämndens forhåndsbesked. Domstolen anmodes derfor ikke om at udøve responderende virksomhed vedrørende et hypotetisk spørgsmål.
- 30 Det fremgår af forelæggelseskendelsen, at Regeringsrätten i denne henseende har fuld prøvelsesret, uanset parternes påstand.
- 31 Eftersom Regeringsrättens afgørelser desuden ikke kan appelleres ifølge national ret, er den forpligtet til at indbringe sagen for Domstolen.
- 32 Som allerede nævnt i denne doms præmis 23, er det i sager som hovedsagen kun ved at forelægge Domstolen et præjudicialt spørgsmål, at man opnår det formål, der forfølges ved artikel 234, og som er at sikre, at fællesskabsretten anvendes korrekt og fortolkes ensartet i alle medlemsstaterne, og at forhindre, at der i en

medlemsstat udvikler sig en national retspraksis, som ikke er i overensstemmelse med fællesskabsretten.

- 33 Set i lyset af de foregående betragtninger er Domstolen kompetent til at besvare det af Regeringsrätten forelagte spørgsmål.

Om det præjudicielle spørgsmål

- 34 Med sit spørgsmål ønsker den forelæggende ret oplyst, om alkohol i vin til madlavning skal tilføres som ethanol som omfattet af artikel 20, første led, i direktiv 92/83.

- 35 Som den forelæggende ret har anført, skal det i denne henseende bemærkes, at selv om vin til madlavning som sådan er et næringsmiddel som omhandlet i kapitel 21 i den kombinerede nomenklatur, der er bilag til Rådets forordning (EØF) nr. 2658/87 af 23. juli 1987 om told- og statistiknomenklaturen og den fælles toldtarif (EFT L 256, s. 1), indeholder dette næringsmiddel ikke desto mindre ethanol, der henhører under KN-pos. 2207 og 2208.

- 36 Heraf følger, at hvis den ethanol, som findes i vin til madlavning, har et virkeligt alkoholindhold på over 1,2% vol., er den omfattet af anvendelsesområdet for artikel 20, første led, i direktiv 92/83.

- 37 Den omstændighed, at vin til madlavning som sådan anses for at være et næringsmiddel, er uden betydning for denne vurdering.

38 Artikel 20, første led, i direktiv 92/83 finder nemlig også anvendelse, når varer, som omfattes af denne bestemmelses anvendelsesområde, indgår i en vare, der henhører under et andet kapitel i den kombinerede nomenklatur.

39 Såfremt den alkohol, som findes i vin til madlavning, har et virkeligt alkoholindhold på over 1,2% vol., udgør den derfor ethanol som omhandlet i artikel 20, første led, i direktiv 92/83, der — med forbehold af undtagelsen i direktivets artikel 27, stk. 1, litra f) — pålægges den harmoniserede punktafgift.

40 Henset til ovenstående betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at såfremt alkohol i vin til madlavning har et virkeligt alkoholindhold på over 1,2% vol., skal den tariferes som ethanol som omfattet af artikel 20, første led, i direktiv 92/83.

Sagens omkostninger

41 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Fjerde Afdeling) for ret:

Såfremt alkohol i vin til madlavning har et virkeligt alkoholindhold på over 1,2% vol., skal den tariferes som ethanol som omfattet af artikel 20, første led, i Rådets

direktiv 92/83/EØF af 19. oktober 1992 om harmonisering af punktafgiftsstrukturen for alkohol og alkoholholdige drikkevarer.

Underskrifter